

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	Vidéken:
1 óra: 60 f.	1 óra: 1 K -
1 évre: 1 K 80 -	1 évre: 8 -
3 óra: 80 -	3 óra: 12 -
1 évre: 3 K 60 -	1 évre: 12 -
1 évre: 7 K 20 -	1 évre: 12 -

Főszerkesztő és lapkiadó: Barányay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik minden hétfőnap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
Telefon: 208.
Egyes számok kaphatók a jóhírlőüzdekben.

GROSZ MÓR

mintha már hallottuk volna ezt a nevet! Igazán és őszintén nem oly népszerű, mint győzelmes vetélytársa Kohn Mór, de annyiban viszont lefőzi, hogy a buzáarak mellett az örökkévalóságra is spekulál.

Grósz Mórak bevonulása a halhatatlanságba Csanádpalotán következett volna be folyó év folyó hó ennyedikén, egy márványtábla előlapján. A márványtábla a zsinagóga falán helyeztetett el, megörökítendő az érdemeket szerzett Kohn, Klein, Schwarz, Weisz neveket. Kimaradt a Grósz, a Mór.

Képzeltetni egy ilyen Grósz, aki előtt becsapják az örökkévalóság kapuját? Mikor a márványlap hófehér testén táncosan csillannak a Schwarzok, a Sternek? Mikor néma betűk aranypengéssel a késő unokákról dalolnak? Hogy akkor a harag kalapácsot nyom a kezébe és megcsúfolja a márványt, az aranyat, a Kohnt, a Weiszt, az örökkévalóságot. Összekalapálja a táblát.

Hogy mi közünk ehhez? Nekem tetszik ez a Grósz, akit — sorsosai közül az egyetlen — érdekel az örökkévalóság. Jaj Istenem, ha a felvidéki kazárok, a Husz Ábrahámok ebből a fajtából magzottak volna? Akik fehér márványlapba arannyal vésvé akarták látni fehér nevüknek arany tisztességét? S ha a törékeny márvány műörökkévalóságon felül a törhetetlen, mulhatatlan örökkévalóságra pályáznának? Bizony nem nevetni, sőt kívánni való, hogy az örökkévalóságba kíváncskozó Grósz Móroknak többültön-többüljön az ő sokaságuk.

—más

Ismét vízvezeték

Míg vízvezeték lesz Székesfehérvárott, ezt a rovatot úgy látszik állandóan az foglalja le magának, és talán nem is érezné jól magát a víz a vízvezetékben, ha gyakran nem beszélgetne magáról. Most történnék a végső munkálatok a vezeték lefektetésénél, most kapcsolják be a házakat a vízhálózatba. A rossz nyelvek azt rebesgették, hogy gummicsöveket alkalmaznak a bekapcsolásnál, pedig dehogyan, valószínűs olomcsövek, amelyek még talán jövőre is jók lesznek. Dehát ez nem fontos; ha elromlik, kicserélik, a kicseréléssel járó árokásási kellemetlenségekre úgy is elvagyunk készülvék. No meg ha eddig boszankodtunk, miért ne boszankodhatnánk a jövőben is. Tulajdonképpen azonban nem is erről akarok beszélni, hanem a házi bekapcsolásokat elzáró csapokról. Ezeket ugyancsak megcsinálták,

különbön mint a tüzesapokat. Valamennyi a gyalogjáróban van elhelyezve, de úgy, hogy az egyik tíz centiméterrel magasabb a járdánál, a másik már csak ötlet, a harmadik meg négy és féllet, a negyedik meg már egyszerűen a járda alá bujik szegyenletében és valahányszor fel akarják majd zárni, a járdát kell felszedni. Az elzárók lerakói a merőleges vonallal sehogysem lehetnek tisztában, vagy irtóznak tőle, mert nagyon sok fordón lett elhelyezve. Természetesen mi laikusok vagyunk ezekben a dolgokban és nem értünk hozzá. Nem laikus koponyával valószínűleg dicserőleg szólnánk róla. És bizonyára ebben lesz a magyarázata annak, hogy mi azokban az elzárókban nem egyszer elbotlunk, a nagyon laikus talán orrára is esik. De hát úgy kell nekünk, miért vagyunk laikusok. (.)

Gyászos

multu nemzeti munkapárt halálhírének beköszöntésével önkéntelenül eszébe jutnak az embernek azok a szomorú eredmények, amelyek ezt a disztelen társaság hároméves multja alatt létrehozott. Hosszadalmas lenne azt a sok joggal hozott törvényt felsorolni, amelyek részint elviselhetetlen terhekkel súlyosbították a nemzetnek egyébként is keserves megélhetését, részint pedig sőtét bűneiknek befedésére, népszerűség hajhászására szolgáló céges pohintések az ország szemébe.

Vaskos könyvnek lapjai telnének meg azokkal a betűkkel, amelyek annak a sok milliónak történetét mondanák el, amelyek után az államnak zsebe siránkozik.

Az erkölcsi világ barométere ijesztő depressziót mutatna, ha megmérnők vele azt a zülést, amit ők az egyénben, tár

RÉGI VÁZLATOK A LEGELSŐMBŐL.

I.
Itt benn csatázó, romboló zivatar;
agyamban egymást-ölő villámok
[cikáznak;
majd elvakul a záporos szemem:
faj!... mi lesz velem?..

Lenyugszik a vihar:
levert, gyenge, nyomorult az ész:
s véreskezű kétség félszke szívem:
faj!... mi lesz velem?..

II.
Csend!... Siralomházi csend!...
Otvadjon a szív, gyulladjon a lélek!
— Közéleg Valaki...
S én a semmi-lenni-nem-akará
büszke fíu félek.
Itt!... Itt van Valaki...
Áldást mosolyogva kopogtat
mindenki leboruló, epedő szívéhez...
— Mi ez?... Kikerül engem!?..

Felemelt belsem pirulást, remegést
[érez.

... Itt hagyott... magamra hagyot...
Egy porba-típró pillantásra sem
[méltaott.

Ira nem is hozott nekem simogató
[szertetet,
az ész dermesztő kétségétől ment
tett volna meg!

III.
Viszajött Valaki...
A táborhegyi fénytől földre borultok.
Nem látok, nem hallok; sejtetek és
[érezek:
körtöttem misztikus szavak szellője
[suhog.

Egyszere hmolokom tűzben, nap-
[ban áll...
— Felnézek: hol?... hol vagyok
[ez éj közepett?..
Most igazán nem tudom:
Valaki megcsókolt-e,
vagy pokolra vetett...?

BADACSONYI FERENC.

Emlékbeszéd báró EÖTVÖS JÓZSEFRŐL.

A székesfehérvári járási „Tanítóör”
1913. június hó 5-én tartott rendes közgyű-
lésén elmondott a Lanzertitsch Antal elnök.

A pietasz érzése és a haza nagy-
jai iránt való kötelező tisztelet arra
indított engem, hogy közgyűlé-
sünk tárgysorozatának főpontjain
kitűztem báró Eötvös Józsefről való
ünnepélyes megemlékezést szüle-
tésének 100-ik évfordulója alkalmá-
ból.

Ime 100 éve annak, hogy az
Ég báró Eötvös Józsefet ajándekul
adta a magyar nemzetnek.

Báró Eötvös József születése a
magyar népoktatásügyre és a mag-
yar tanítóságra néve az, ami
Mohamed próféta születése az ő
hivének. Hisz Eötvös József is
valóságos prófétája és megterem-
tője a magyar népkulturának,
a magyar tanítóság egyesülésének.
1868-ig nem volt a magyar nép-
kulturának sem alapja, sem foly.

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza
barátok épülete.

AZRÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 8 oldal.

Szalma girardi fukalapok K 120 tól
Szalmakalap különlegességek K 240 tól
Valóci Panamakalapok K 10— tól
Férfi Girardi 4—5— Pehelykönnyű divat-gyapjukalapok minden színben K 3.
KNAZOVITZKY divatárúháza. Szabott árak.

sadalomban, de különösen az államéletben okoztak.

A legszomorúbb eredmény azonban, amit ez a párt produkált, bizonyára az, hogy a köztársaság szellője kezd fujdogálni a nép között. Ma még ugyan gyengén és szörvénnyesen, de nagyon könnyen erősebb hullámot verhet.

Gyerekes kiszólásoknak és szokásnak kell ugyan tartani, hogy lépten-nyomon a köztársaság éltetését hallja és olvassa az ember a házfalakon, a ligetek padjain, de ennek a gyerekész munkájának háttére van. Az a gyermek, a ki a köztársaságot élteti és firkálja a falra, a felnőttektől, a szülőitől hallja. Azoknak az elkeseredett, elégedetlen lelkiületének visszhangja a gyermeki ész cselekedete.

Nem lehet és nem szabad tehát efelett szó nélkül átsiklani, most még mikor gyenge és szörvénnyesen a köztársaság áramlata, akkor kell azokon a bajokon segíteni, amelyek előidézték és nem szabad megvárni, míg a lappangó parázs lángfalokban.

A magyarnak sok kiválósága között mindenkor első helyen állt a királyhűség, a királyszeretet, neki ez jelleg-

zetes karakterisztikuma. Tehát valami nagy bajnak, keserűségnek kell lenni abban a magyar szívben, amely köztársaság után áhítozik. És ma már sokan áhítoznak.

A munkapárnak sok bűne között talán ez a legkevésbé megbocsátható. (.)

A ZENEISKOLA.

A zenekedvelők Egyesületének zeneiskolai bizottsága a következő hivatalos értesítést teszi közzé:

Tudatja az érdeklődő közönség, hogy f. évi szeptember hó 1-én, Petőfi-utca 1. szám alatt megnyitandó zeneiskolájának tanterületét megszervezte.

Az intézet igazgatói székére, egyzersmind a hegedűtanszak kiművelési osztályának, a magánének és elméleti tárgyak oktatására s a kargyakorlatok vezetésére, *Hermann Lászlót*, a szatmárnémeti zeneiskola igazgatótanárát hívta meg.

Hermann László orsz. magy. kir. zeneakadémiát végzett és általában képesített okl. zenetanár, hegedűművész, énektanár, zeneszerző és orgonista.

A zongoratanyszak vezetőtanári tanszékére *Szécsi Béla* orsz. magy. kir. zeneakadémiát végzett és általában képesített okl. zenetanár szerződötetették.

Szécsi Béla ez idő szerint mint Budapest egyik előnyösen ismert zongoratanára működik.

A zongoratanyszakon létesített másik tanszékre *Havas Gáborné* úrasszonyt sikerült megnyerni. *Havas Gáborné* is orsz. magy. k. Zeneakadémiát végzett és államilag képesített okl. zenetanár, zongoraművész s városunk közönsége előtt jól ismert és kedvelt zongora-oktató.

A hegedűtanszakra szervezett másik tanszék betöltésére *Jámber Zsigmond* zenetanár, állami főreálisiskolai énektanár szerződötetett, kinek működését szintén jól ismeri közönségünk.

A zeneiskola tanításterve azonos az országos magyar királyi Zeneakadémia tantervével s a *magánének, zongora, hegedű, gordonka, fuvola, kürt, és cimbalom* tanszakokat öleli fel.

Az utóbbi 4 tanszakra, amennyiben kellő számú növendék jelentkezik, a szükséges tanterőről a bizottság gondoskodni fog, illetőleg a kürt és cimbalom oktatásra máris gondoskodott, amennyiben a kürt tanítására *Schredl Ferenc* urat, a cimbalom tanítására *Propsz Emil* urnót kérte fel és alkalmazta.

A felsorolt tanszakok a zeneiskola főtárgyait képezik.

Ezen főtárgyakon kívül *díjtalan* de *kötelező* melléktárgyak — az egyes tanszakok tanfolyamai szerint váltakozva — a következők: *zenediktálás, ált. zeneelmélet, összhangzatlan, egyetemes és nagyzenetörténet, zene-eszhetika, szavaltás, zongora, mélyhegedű, vonósnyégyes, kamarazene, karének és zenekari gyakorlatok.*

Az oktatás úgy mint az orszá-

gos Zeneakadémián és a Nemzeti Zenedében, — csoporttanításon alapszik. És pedig olyképen, hogy a tanár óránként 4 növendékkel foglalkozva, minden egyes növendék hetenként 3-szor külön egyéni oktatásban részesül.

A melléktárgyak oktatása szintén csoporttanításon alapszik.

A csoporttanítás — kétségtelenül bevált tanítási módszer. Ugyanis a módszernek különös művészete, hogy a csoportban együttlevő 3—4 növendéket együttesen, de mégis váltakozva oktattván, a növendék szellemileg friss marad, s mikor a tanár látszólag csak egyetlen tárgyal, tulajdonképp valamenyt foglalkoztatja.

Valamint minden oktatásnak, úgy a zenetanításnak is a leghegyesebb módja az iskolában való tanítás. Iskolában a tanítás sokoldalú lesz. Több növendék együtt tanulása életet, frisseséget visz a tanításba. Ugyanazon tananyag és zenedarab felfogása, különböző kidolgozása gondokozásra ingerli a növendék szellemét: összehasonlítás, kölcsonös kritika alapján, és ami fő, a zenei hallást és ritmusérzékét erőteljesen fejleszti.

Az iskolai zenetanítás a hanyag és gyenge növendéket is magával ragadja. A példa hatalma, a kölcsönös támogatás és a növendékseregben keletkező verseny ennek a módszernek különös előnye.

Bizonyos szakokban pedig csak öszgyakorlatok adhatnak teljes kiképzést (karének, vonósnyégyes, kamarazene, zenekari gyakorlat.) Vé-

tonossága. Időszakonként gyönyörű kezdetek és olykor-olykor sokat ígérő mozzanatok után mindig bizonyos tespedés és szomorú süllyedés állott be közköztatásügyünk fejlesztése körül.

Báró *Eötvös József* azonban, az első érdemleges magyar népoktatásügyi törvény zsenialis alkotója örök időkre biztosította hazánk népkultúrájának egyenletes folytonosságát és biztos haladását.

Ha *Eötvös József* egész szellemi munkásságát nézzük, azt látjuk, hogy nemes lelkének, kiváló egyéniségének fejlődésére három döntő befolyású tényező volt: az egyik a magyar emberrel született igaz vallásos érzés, a másik a francia Rousseau messzelátó szociálpedagógiája, a harmadik pedig a német Kant és Hegel mély filozófiája.

Báró *Eötvös József* aránylag fiatalon, alig harmincöt éves korában lett vallás- és közköztatásügyi miniszter 1848-ban.

Első miniszteri alkotása volt a népnevelésről szóló törvényjavaslat, melyet az 1848-iki országgyűlés augusztus 3-tól augusztus 25-ig tárgyal. Tehát akkor, mikor a polgárháború dült egész nyugateuróbbában és az egész horizont tele volt politikai viharokkal. Mondták is *Eötvös* kortársai, hogy sürgősebb dolog volna ebben a válságos időben a népoktatásügyi törvényjavaslatnál; de *Eötvös József* erre azt válaszolta: „Hogyha a törvényjavaslat ügyében folyamatba tett tárgyalást elhalasztjuk, a népnevelés ügye időtlen időt veszít. (Ezt pedig nem veheti lelkére a törvényhozás.)”

Eötvös József tehát már akkor *első rangú* országos kérdésnek tekintette a népnevelés ügyét.

„Népnevelés nélkül — folytatja *Eötvös József* — a szabadság és egyenlőség semmi egyéb, mint pusztá szű. A népnevelés az, által az alsó néposztálybeliek az

állam által nekik adott jogok élvezetére képesek lesznek.”

Tudjuk, hogy a jelzett javaslatból nem lett törvény. De mégis, hogy abban az izgatott időben a népoktatási törvényjavaslatot egyáltalán tárgyalták, az legjobban jellemzi, báró *Eötvös József* erős ragaszkodását az országos közoktatásügynek a törvénybe való iktatása iránt.

Eötvös József 1868-ban ismét miniszter lett, még pedig nemcsak kultuszminiszter, hanem igazi kulturminiszter. Ő volt a egyetlen egy, aki az 1848-iki nagy miniszteriumból a második felelős kormányban is tagja lett.

1868-ban alkotta meg az első fundamentális magyar népoktatásügyi törvényt, melynek paragrafusai mindnyájunk előtt ismeretesek.

Mint miniszter sok csalódásnak, sok surlódásnak volt kitéve. A politikai egész keserűsége ránehe-

zedett. Azért tanácsolta egyetlen fiának, hogy egészen a tudomány szentelje magát és ne a politikának.

Eötvös József alapos tudást és kifogástalan műveltséget kívánt a néptanítóktól. Nagy suíyt helyezett a tanítóképzés önművelődésére és továbbképzésére. *Eötvös József* egész embert akart látni a néptanítóban, de sajnos, egész embernek való fizetésről ő sem tudott gondoskodni.

Eötvös József „Végrendelet”-ében emlékül nem márványszobrot kívánt, hanem eszmének győzelmét.

És *Eötvös József* eszméi győztek! Emlékszobrárt pedig felállította a nemzet kegyelete vármegyénk azon a szent helyén, hol *Eötvös József* fáradt teste örökre pihen.

A „Magyar Tanítóegyesületek Országos Szövetsége” jövő hó 6-án rendez nagyszabású emlékül-

**Férfi szalmakalapok, turistaingek és övek,
 női napernyők, franciáfűzők, ruhadiszek, —
 gyermek matrőzinge, sapkák és sandalok**

legolcsóbb forrása

NOFITZER

divatáruraktárában, Nádor-u. 5.

Bőrmaszülők figyelmébe
ajánljuk bőrmaajándékul na-
gyom alkalmas gyönyörű
imakönyveinket.

ISKOLAI SZEREK,
GRAMOFONOK és
GRAMOFON-LEMEZEK
olcsón nagyválasztékban kaphatók.

Horváthné és Rónainé
KÖNYV- ÉS PAPIRÜZLETÉ.
KOSSUTH-UTCA 15.

gül az iskolai oktatás keretében rendezendő növendékhangversenyek és nyilvános vizsgák bátorságra és elfoglaltságra szoktatják a növendékeket és a tudásban rejlő önértékét fejlesztik.

Beíratás díja 6 kor.

Tandij:

1. Magánének tanszakon évi	200 K
2. Zongora " "	160 K
3. Hegedű " "	160 K
4. Gordonka " "	160 K
5. Fuvola " "	100 K
6. Kürt " "	100 K
7. Cimbalom " "	120 K

A tandij egész évre kötelező és havi egyenlő részletekben fizetendő.

Az 1913-iki tanévre jelentkezéseket már most is elfogad Schmelcer Jákó ur (Székesfehérvár, Nádor-u.) aki minden felvilágosítást készséggel megad az iskolára nézve. S jelentkezés célzerű, miután első évben csak korlátozott számban veszünk fel növendékeket.

Az intézet igazgatósága augusztus hó 1-én kezdi meg hivatalos működését.

Az 1913—14-iki tanévre a beíratások szept. 1, 2, 3-án d. e. 8—12-ig és d. u. 3—5 óráig tartatnak.

Szeptember 4-én már kezdetét veszi a növendékek beosztása, illetőleg a tanítás.

Az intézet részletes ismertetését a zeneiskola belső szervezeti ügynepséget Ercsiben, a magyar tanítószög, "Mekka"-jában.

Zarándokoljunk mindnyájan Eötvös koporsójához, hogy közvetlenül lerohassuk ott mély kegyeletünket.

Most azonban, hogy br. Eötvös iránt való benső kegyeletünket külsőleg is jelezzük, álljunk fel néhány pillanatra kényelmes helyünkről!

* * *

Kedves Kartársak! Eötvös József utolsó óhaja megvalósult! Eszméi győztek! Szelleme velünk van.

Munkálkodjunk ebben a szellemen továbbra is azon a rögös pályán, melyet Eötvös József hazaszeretete számunkra előkészített. Haladjunk Istenben való bizalommal tovább azon az uton, melyet Eötvös éles szeme minékünk kijelölt és Eötvös József emléke elni fog addig, míg magyar tanító él, míg magyaré a magyar föld. Ugy legyen!

rendje tartalmazza, melyet kívánatra bárkinek szívesen megküld a „Zenekedvelők Egyesület”,-ének titkára Medgyesy József ur (Szent István-u. 18).

Szehérvár, 1913. jun. 4-én.

A zeneiskolai bizottság nevében.

Medgyesy József

titkár.

Dr. Schlammadinger Jenő

elnök.

Tűz csap a tűzcsapok miatt a vízv. bizottság szívébe.

Végre elérkezett hozzánk is a megértő kor. A „Fejérmegyei Napló” a tűzcsapok lerakása óta több mint felesztendeje, folyton hangoztatta, hogy ezek a tűzcsapok rossz helyen vannak le rakva, borzasztóan sőt felháborítóan rossz helyen. Sok helyen bent áll a gyalogjáróban, a másik helyen utak keresztezésénél, itt lejjebb, ott feljebb állva veszélyeztetni egy a gyalogos, mint a kocsiúzó ember testi épségét. Irunk, magyarítottunk hol szép szóval, hol meg felháborodva, de mindig csak közérdekből, de a városi hatóság, a mérnöki hivatal nem értett meg bennünket addig míg a bajon az elpusztított hányaveti munkán könnyen segíteni lehetett volna.

Végre elérkezett a megértő kor. A vízvezetési bizottság tegnapi ülésén szobakerültek ezek a tűzcsapok s ekkor úgy találta a bizottság, hogy bizony azok nagyon rossz helyen vannak s így nem is lehet hagyni, okvetlenül segíteni, illetve változtatni kell a dologon. Tessék elképzelni mit jelent az ezeket a csapokat most már felszedni és másik helyre rakni. A vízvezetéknek némely szakaszát át kell helyezni, ha jóra akarjuk fordítani a rosszat. Mennyi átsát, mennyi gödörbe pottyantást jelent s mennyi mérget etetnek ezek majd a báránytürelmű fehérvári néppel. A vízv. bizottság egy albizottságot küld ki a tűzcsapok elintézésére s ez a bizottság a legközelebbi ülésen jelentést tesz. Reméljük, sürgősen fog ez megtörténni.

A vizsgálat ügye.

Ezer felől ostromolnak bennünket egy kérdéssel:

mi lesz a vizsgálat?

Ez idő szerint persze mi sem tudunk a kíváncsiskodóknak kielégítő feleletet adni, mert a

döntés még nem történt

meg, tehát a végeredményről nincs módunkban beszámolni. Az ügy minden részének teljes ismeretében azonban ma is szilárd az a meggyőződésünk, hogy

a választást okvetlen megsemmisítik,

mert erre a vizsgálat során ezer ok merült föl. Kétségtelen azonban, hogy minden oldalról nem lévén megvilágítva a vörösök garázdálkodása,

a vizsgálatot kiegészítik,

mert ki kell egészíteniök, hiszen megállapításra vár az a gyanu is, hogy száznál több olyan munkás is leszavazott május 4-én, ki

akkor már nem is volt munkában.

Mivel pedig ez is, mint sok más szoros összefüggésben van a Btk. 391. §-ával, azért

a rendőri nyomozás

is tovább folyik. Így tehát a vészfellegek még nem vonultak el a családok és hamisítók feje fölül.

Bár a vizsgálatban legközelebből érdekelték vig arccal hírdetik is, hogy most már nincs mitől tartani; mindez nem egyéb

a sötétben fütörésző inas

erőltetett vigságánál és bátor magatartásánál. Ok maguk sem hiszik, hogy annyi gaszág megtorlatlanul maradjon, hogy

a főcinkosok

ép bőrrel szabaduljanak a már nyakukon érzett hurok fojtogatója alól. Csak türelem! Jönni kell és

jönni fog a bűnhődés,

amidőn tizezrek fogják megelégedéssel megállapítani, hogy még

van igazság Magyarországon.

VIZVEZETÉK.

A vízvezetési bizottság tegnap délután ülést tartott dr. Saára Gyula polgármester elnökletével. A helybeli magyar államvasut helyi vizállomását szintén a vízvezeték látja el vízzel és pedig köbméterenként 12 és fél fillérért. A csővezeték a máv. maga készített el saját szerelődével.

Kimondotta a bizottság, hogy a kórház köteles bevezettetni a vízvezeték, dacára, hogy már most is van házi vízvezetéke.

Egy jó viccet is követelt el a bizottság. Felszólította a Bernstein—Káldor—Becsei triumvirátust, hogy a rosszul betemetett gödröket 8 napon belül temettesse be újból, de jól.

Ismerjük már az ilyen jófajta intézkedést, meg ennek a folytatását. A vállalkozó nem temet s akkor jön az újabb felszólítás, utána megy az az elengedhetetlen bizottság, amely megvizsgálja az időközben pont egy-millió kellemetlenséget szülő gödröket s elrendeli, hogy a város a vállalkozó költségére temettesse be azokat. Ez megtörténik s a vállalkozó — nagyszerű! hát meg lesz mentve az ároktemetési munkától, szívesen megfizeti a városnak az érte járó díjat, mert hisz ha neki kellett volna munkásokat fogadni, azok sem jöttek volna ingyen, sőt még olcsóbban sem mint a városnak. Jól meg kelene bírságotni a mulasztó céget s az többet használna száz fenyegetésnél.

Erzbruckner és társai helybeli lakosok fuvaroztak a vízvezetési építéshez. Benoidéknak kellett volna fizetni őket, de azok elmentek, tehát a város fogja fizetni ezt a nem éppen csekély számlát.

A vízvezetékét már sok helyütt használják nemcsak mosásra, de főzésre s ivásra is. A város figyelmzetteti az érdekelteket, hogy ez veszedelmes egyelőre. Majd bakterológiai szakértő jön a városba s az eleinte naponta fogja megvizsgálni a vizet (mink ide más szakértő Tunner tanárnál?) s csak azután lehet nyugodtan használni. Akik pedig használják azok már július 1-től fizetni tartoznak.

GRAND HOTEL

ESPLANADE

NAGY SZÁLLODA

BUDAPEST,
III. ZSIGMOND-U. 38-40.
Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkel szemben. Rózsadomb parkos (tövében). — A modern technika leg-

újabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült

hat emeletes szálloda

parafényel berendezett

250 szobával.

Rézburor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz,

villanyvilágítás, Lifték, külön olvasó-, társalgó-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Panziórrendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok.

Villamos közlekedés minden irányban. — Morsékelt polgári árak. — Uri és női fodrász a házban.

Szíves pártfogás kért

PALLAI MIKSA, igazgató tulajdonos.

dig. I. Iremel kezdik és felmennek vele 24 literig is naponta. Nagy téplő ereje van, kellemes ízű, a gyomor és bél működését elősegíti, az étvágyat javítja.

Készíti és árusítja
STEINER BÉLA droguista,
Székesfehérvár, Kossuth-utca 7.
Kapható meg az Elit kávéházban is 1/2 literes Kefir 40 fillér.

LAX és MARTIN

:: divatruháza ::
SZÉKESFEHÉRVÁR
Nádor-utca.

26-tól június 15-ig

Nagy maradék
: vásárt

rendezünk.

Ez alkalommal is mint minden évben rendezett vásárunkon a raktárunkon levő összes gyapjú, delain, vászon és mosókat félárban kiárusítjuk. Alkalmi vétel napernyők és lüsterköppenyekben. Szabott ár! Telefon 168.

Nyílttér.*)

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, hogy a székesfehérvári **Butorkészítő Iparosok Szövetkezetéből** kiléptem s a tölem kívánt munkát direkt nélam és nem a szövetkezet útján sziveskedjék megrendelni.

Tisztelettel

Bebesy József

kéripitos és díszítő Székesfehérvár,
Kossuth-utca 15.

A titkos tudományok,

miképpen kell az állatokat kövérré tenni, hogy óvjuk azokat a betegségtől, hogy kapunk több és jobb tejet, hogy gyógyítunk sánta lovakat, hogy

*) E rovartban közlöttekert nem vállal felelősséget a Szerk.

érjük el, hogy a tyúk többet tojjon stb. könnyen megtanulhatók.

Minden gazda, aki ezt tudn akarja, kérje **Mr. T. PARAS-KOVICH** főhercegi kamarai szállító, *állatorvosi házkönyvtel teljesen ingyen.* Czollner László gyógyszerésztől Székesfehérvár vagy Steiner Béla drogériától székesfehérvár.

3279/1913 tk.

Árverési hirdetés
és feltételek.

Dr. Vértessy Géza végrehajtónak Lebényi Palkovics Ignác végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság K. Hegedüs Róza budapesti lakos csatlakoztatott kérelme következtében az 1881. LX. t. c. 176. és 185. §. §. értelmében elrendeli az újabb végrehajtási árverést végrehajtónak 100 K tőke követelése, ennek 1912. évi június hó 15-étől járó 5% kamatai 36 K 60 f. addig megállapított per és végrehajtási és az árverési költségért ezuttal megállapított 20 K 30 f. költség követelés és járulékainak valamint a már csatlakoztatott kimondott K. Hegedüs Róza budapesti lakosnak 2100 K tőke követelés és ennek 1912. évi febr. 22-től járó 7% kamatai 141 K 80 f. addigi és a jelenleg megállapított 45 K 30 f. költség és járulékainak behajtása végett a székesfehérvári kir. törvényszék területén levő Székesfehérvár szab. kir. városban fekvő s a székesfehérvári 7508. sz. betétben A I. 2.—3. sorsz. 6367. és 6369/2. hrsz. Lebényi Palkovics Ignác tulajdonát képező ingatlanra (lakház, udvar és szántó a belseghegyen) 609 K az ugyanottani 1340 sz. betétben A II. 1. 2. sorsz. 5228. és 5229. hrsz. ugyanannak tulajdonát képező ingatlanra (szőlő, lakház és udvar a külső hegyen) 1590 K kikiáltási árban.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek a kir. törvényszék árverési helyiségében leendő megtartására 1913. jun. 21-én d. e. 9 óráját tűzi ki és az árverési feltételeket a következőképp állapítja meg.

1. Az árverés alá eső ingatlanok a kikiáltási ár két harmadánál alacsonyabb áron alul el nem adhatók.

2. Árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. 60 t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldöttől letenni vagy a bánatpénznek előleges bírói letébe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Székesfehérvár 1913. ápr. 13-án. A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága Dr. Keller Károly s. k. kir. tv.-székijegyző.

2557/ez. 1913. szám.

Árverési hirdetés
és feltételek.

Néhai Szabó Ferenc, Szabó Ferencné Neszmélyi Zsuzsanna és ifj. Szabó Ferenc hagyatéki ügyében a székesfehérvári kir. járásbírósnak 1912. O. 267/13. számú végzése folytán a tkvi hatóság az 1881. LX. t. c. 146. 147. és illetve 207. §§. értelmében elrendeli az árverést a hagyatéki vagyont képező, a székesfehérvári kir. törvényszék területén levő, Székesfehérvár sz. kir. város határában fekvő és

1. a székesfehérvári 1188. sz. betétben A 1. sorszámú 3311. hrsz. ingatlanra (szántó a Pókolsárja dűlőben) 1050 K.

2. a székesfehérvári 1188. sz. betétben A 2. sorszámú 12777. hrsz. ingatlanra (rét a nyugoti vízcsért dűlőben) 575 K.

3. a székesfehérvári 2036. sz. betétben A 1. sorszámú 3478. hrsz. ingatlanból (szántó a kis-dűlőben) B. szerint Szabó Ferenc nevében álló 1/4-ad részre 543 K 50 f.

4. a székesfehérvári 2036. sz. betétben A 2. sorszámú 3853. hrsz. ingatlanból (szántó a Hegyi dűlőben) B. 1. szerint Szabó Ferenc nevében álló 1/4-ad részre 333 K. — és a Sárkeresztes községben fekvő

5. a sárkeresztes 511. számú betétben 2761. hrsz. ingatlanra (szőlő a Szarkahegy dűlőben) 103 K kikiáltási ár mellett.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek a székesfehérvári ingatlanokra nézve a kir. törvényszék árverési helyiségében leendő megtartására

1913. évi június hó 20 napjának d. e. 9 óráját

a sárkeresztes ingatlanokra nézve pedig Sárkeresztes község-házánál leendő megtartására

1913. évi június hó 20 napjának d. u. 2 óráját

tűzi ki és az árverési feltételeket következőképp állapítja meg:

1. Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron alól eladni nem lehet. (1908. XLI. te. 26. §.)

2. Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. te. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldöttől letenni vagy a bánatpénznek előleges bírói letébe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Székesfehérvár, 1913. évi március hó 29-én.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

dr. Keller Károly s. k.
kir. tv.-székijegyző.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszereien készítenek,

SINGER CO. varrógép-részvén-társaság.

Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete,

Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-ház.

APRÓHIRDETÉSEK.

Varró- és táblulányok felvesz Pajorné József-u. 8.

500 méter csipkészővel, hímzések, kesztyűk, trikók, hárisnyak bámulatos öltözékben lesznek eladva Grünfeld, Osz-utca 6. sz.

A kir. javítottézet folyó hó 11-én d. u. 3 órakor az intézet udvarán sejelezett ócskafebutort és ócska-vasat árverés útján értékesít. Erdkelődők felvilágosítást az igazgatóság-tól nyernek s az elárverezendő holmikát a hivatali órák alatt megtekinthetik.

Gyakorlott, varró- és ruhavarrásra keresek. Megyeház-tér 13. földszint jobbra.

Irógépet, varrógépet és kerékpárt felelősséggel javít Kümmel gépműhelye, kerékpár és alkatrész raktár. Telefon 242 sz.

Egy kintű jökarban levő 4 ló. erős Langen és Wolf-féle légszesszomotor jutányos árban eladó. Haggenmacher sörgyárak r. t. telepen, Fazekas-u. 6. szám.

2 lóerős használt villanymotort keresek. Kümmel műhelye.

Belváros legforgalmasabb helyén egy vendéglő házzal együtt eladó, vagy kiadó. Cim a kiadóban.

Egy jó karban levő falusi ház eladó, 1 kat. hold kerttel, szatócsüzlettel, vagy annélkül, jó lakással. Esetleg a bolti berendezés külön is eladó. Bővebbet a gazdjánál, Söréd 21. szám.

Kiadó augusztus 1-ére új ház 3 szobás modern lakással, fürdőszobával s mellékhelyiségekkel. Vízvezeték bevezetve. Cim a kiadóban.

Jókai összes munkái díszkötésben olcsón eladók. Cim a kiadóban.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt raktáron és elad házhozzállítva: I. r. poroszszuett 4.40, szepári szent 2.30, palotai szent 1.40, aprított tűzfát 3.20. I. r. cement, égetett mész, nádfonat, oltott, mész is kapható.

Élsőrangú fehérvarrónó ajánkozik akár házhoz, akár otthoni munkák elvégzésére Nagy Sándor-utca, főreáliskola.

Tanuló felvétetik Knazovitzky Bélanál.

Keresek egy jó házból való fiut pincér tanulóknak. Rédei vendéglős, Kossuth-u. 14.

Rákóczy-utca 17 sz. alatt egy bolthelyiség 2 szobával, konyhával és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Ugyanott kiadó egy butorozott szoba és egy istálló.

Szikvizgyár

vidéki városban nagyvevő körrel, mely 32 éve főnáll kisebb családnak biztos megélhetést nyújt, magányos nő által is vezethető, jókarban levő gépekkel, 800 drb. üveggel öregség folytán potom 1200 koronáért sürgösen eladó. Leszler J. Székesfehérvár, Basa-utca.

LEGDIVATOSABB női, lányka és gyermek SZALMAKALAPOK.
Kalapvirágok és tollak.
 Blouse ujdonságok — Legújabb ruhadíszek.
ELEGÁNS BÖRCIPŐK!
LEGJUTÁNYOSABBAN KAPHATÓK!
KOVÁTS ANTAL
 ural- és női-dívatáruháza. Városház-tér.

SZÉKESFEHÉRVÁRI BUTORKÉSZÍTŐ
 :: IPAROSOK SZÖVETKEZETE ::
BUTORÁRUCSARNOKA
 MINT AZ O. K. H. TAGJA
 ajánlja tagjai által készített butorait, melyekből a leggyeszertűbtől a legfinomabb kivitelig állandó
NAGY RAKTÁR.
 Butoraink úgy izlés, mint minőség tekintetében versenyképesek bármely más hasonló nagy és elsőrendű raktárak áruival.
 Elsőrendű műasztalosok által feiülbrált modern háló-, ebédlő-, salon- és irlszobák stb.
Állandó butorkiállítás!
 Kiváló minőségű tolnai szőnyegek nagy választékban kizárólag árucarnokunkban kaphatók.
TELEFON 258. — KOSSUTH-U. 10.

Valódi brünni szövetek
 az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.
 Egy szelvény 3.10 m. hosszu teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak
 } 1 szelvény 7 kor.
 } 1 szelvény 10 kor.
 } 1 szelvény 15 kor.
 } 1 szelvény 17 kor.
 } 1 szelvény 20 kor.
 Egy szelvényt telete szalonruhához 2D—K-tét, szilnyig felbőszözetet, turistalődönt, selyemkamarni, női kosztim szöveteket stb. gyári áron küld, mint megközható és szolid cég mindenütt ismert postógyári raktár.
Siegel-Imhof Brünn.
 Minták ingyen és hérmenteve.
 Az előnyök a szelvény a megárvadó élvezet, ha szövetszükségletet közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyáripiacoz rendel meg, igen jövedelmező. Szabott, legolcsóbb árak. Orsági váltás-ték. Miniatúrá, ügyelme: vizsgálás, meg a legkisebb rendelésnél is, teljes az árban.

A TAVALI NAGY PERENESPORA JÁRVÁNY IDEJÉN
 is kitünő eredményt értek el a szőlősgazdáink a „PRO-VINO“ nevű új permetező szerrel.
 Kitünően tapad! Azonnal oldódik! Aját nem képez!
 Tessék ismerlető füzetet kérni!
 A por ára kg.-kint 50 kg.-os zsákban 56 fill., kisebb zsákban 58 fill. Ugyanannyi anyag kell belőle, mint a rézgálicból s így a „PRO-VINO“ a legolcsóbb permetezőszer!
 Vezérképviselőt:
MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE,
 Budapest. V., Alkotmány-utca 31.

TUDATJUK
 nagyérdemű közönséggel, hogy
BASA-U. 4.
 szám alatt a legjobb Wolfram-lámpák kaphatók. Mindennemű vil-lamos szerelés megrendelhető.
 Villamos berendezéssel és javítási vállalat
PROCH TESTVÉREK
 Telefon 323. — Székesfehérvár.

HIRDETÉS!
 Védje meg szőlőfürtjeit a moly-hernyók (kukac) pusztításától.
 De csak idejébe védekezze!

„TABICOTIN“
 a szőlőmoly kipróbált biztos irtószere.

Csakis a törvényileg védett „TABICOTIN“ készítmények biztosíthatják a sikert! Használati utasítások, ismertetések ingyen!

Ajánlok továbbá a legolcsóbb árak mellett prima **Aussigi kékkő, Raffia, Forhin, Tenax, Kémmáj, méz és rézkén-mészport.**

Nagy raktár kévekötelekben, len és jutta zsákokban.

Szíves megrendelést kér
SZAUTER JÓZSEF

fűszer, liszt és vetőmagvak kereskedése

Székesfehérvár, (Buza-piac) városi hitelesmérleg mellett.

VÉDJEGY.
EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK
 Az eredeti Singer-varrógépek valódi árnáltái ezen védjeggyel ismerhetők fel.
FIGYELEM!
 Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.
SINGER Co.
 varrógép-részvénytársaság Bognár-u. 2.
 — SZÉKESFEHÉRVÁR. —
 Nádor-utca Töltézyi-féle ház.

HAVRANEK LAJOS
 szobrász-és-kőfaragótelepe
 Beléskülföldi-gránitszenit-és márvány-szobrok: épület-kő-és szobrász-munkák művészi-szobroktervezés: Jéhvár-Simor-utca. 10

TELEFON: 216.

TELEFON: 216.

HA ÉPÍT TERRENOL-PALÁVAL

saját érdeke is megköveteli, hogy szabadalmazott
fedesse épületeit!

Legmelegebb menő jótállás! Tetőfedéseket a legelőnyösebb
árak mellett elvállalnak a főképviselek:

KLEIN MÁRKUS FIAI fiókja

Székesfehérvár. Simor-utca 15.

Állandóan nagy raktár: szentgáli mész, portland és
románcement, gipszok, fedéllemezek, elszigetelők,
KOLLARIT bőrlemez, nádfonatok, hornyol és hód-
farku tetőcserepek, **CEMENTLAPOK** és **CEMENTCSÖVEK**
csakis a legjobb kivitelben stb. stb. Pontos kiszolgálás!

VIDA ELEK

≡ Első rangu kárpitosüzlete ≡
Megyeházépület.

Lakberendezést, kárpitozott btorokat

s díszítéseket a legteljesebb felelőség mellett készítik modern
kivitelben, méltányos árak mellett. Teljes lakberendezéseknél a
legnagyobb készséggel ajánlok feltétlen megbízható

elsőrangu butorgyárat.

Intenzívebb szaktudással elkészített munkát kap s legalább 15-20%-al
olcsóbban jut így a n. é. közönség butorszükségletéhez, mint
bármilyen más pénzvállalatnál, kik bedolgoztatnak.

Kiváló tisztelettel

Telefon 311.

VIDA ELEK
kárpitos és díszítő.

Veszprémi kiállításon 1904.

Eremmel kitüntetve!

Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!

PIANINOK! — HARMONIUMOK!

A leghíresebb bécsi gyárosoktól:
EHRBAR, FÖRSTER, STINGL,
HOFMANN és CSERNY, stb.

Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen HANGSZEREK,

részletre és érbe is kaphatók legolcsóbbi árak
mellett.

Szigorúan szabott árak.

Szigorúan szabott árak.

Zongorák	600	K-tól feljebb
Pianinók	450	
Harmoniumok	70	
Cimbalnok	70	
Cimbalnok pedállal	130	

10 évi jótállással.

Javítások és hangolások a leg-
jutányosabban eszközölteknek.

HEIN MÁRTON

a Dunántul legnagyobb mű-
hangszerkészítő telepe.

Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.

„NIGRIN“ legjobb cipókrém a világon!

A bőrnek pompás fényt ad, a bőrt puhává és tartóssá teszi.

20 fillér egy óriási doboz! $\frac{1}{2}$ kgr **75**, $\frac{1}{2}$ kgr **140**, $\frac{1}{2}$ kgr **270** fillér.

Fernolenti világhírű fénymáz (subick) 4, 6, 10 és 20 filléres dobozokban.

! Cipókrém különlegeségeik minden színben!

a kontinens leghíresebb gyáraiból.

JÉGPOR biztos szer lábizzadás ellen! Kisdoboz 60 f. nagydoboz 1 kor.

— Ismételőárúsítóknak minden cikkből megfelelő árengedmény! —

Puha- és keményfa padlóhoz lakk, viasz, linoleum, különböző színekben.
Fa- és vasbutorokhoz való festék minden színben, Arany-, ezüst- és bronzlakkok képeretek
restaurálásához. Szalmakalap-festékek. Bőrlakkok. Vazelin. Orosz bőrkencs. Bőrapretura.
nyeragszappan, kályha és témtisztítószer. Szarvasbőr-festék. Lábbeli tisztítószer. Cipőfűző
különlegességek. Cipő és csizmasámfák. Mindenféle cipődíszítések. Kocsimosó és butortörő
szarvasbőrök 1 K-tól feljebb. Kocsimosó szivacsok! Arctörő bőrok.

„PALMA“ gummisarkokban a járás elegáns, biztos és kellemes

Igen olcsó árak
mellett kapható.

Matracok, divánok és ülésekbe való lószőr, afrikai és tengerifü eredeti gyári árakon.

LEGJOBB DENATURÁLT SPIRITUSZ!

Nagy lóokróc raktár. — Vizmentes ponyvák és gabonaszákok. — Trieszti szivacsbehozatal.

Langraf Gábor és Fia gépszij- és bőrkereskedésében.

Cipőfelsőrész, Kaptalagyár és árutelepei, Jókai-utca 8. és 10. szám.

TELEFON 010.

SZÉKESFEHÉRVÁR SPECIÁLIS ÜZLETE.

Üzletalapítás 57 18-ben.